

Коминике Управног одбора Савјета за имплементацију мира

Сажетак

Управни одбор је поздравио законодавне мјере које су предузели БиХ органи власти у циљу испуњавања захтјева постављених у Студији изводљивости ЕК, али је нагласио да је сада кључно провођење. Између осталог, Управни одбор је позвао Савјет министара и Парламентарну скупштину БиХ да до краја јула предузму конкретне кораке у циљу провођења реформе пореског система те нагласио да би ПДВ требао бити уведен најкасније до 1. јануара 2006. године.

Управни одбор је обавијештен о низу реформи у области владавине права, укључујући пројекат успостављања Одјела за ратне злочине и иницијативе за рјешавање проблема организованог криминала у БиХ. Управни одбор је поздравио приједлог премијера Терзића за успостављање Комисије за реструктуисање полиције.

Управни одбор је такође поздравио чињеницу да је постигнут значајан напредак у реформи одбране и обавјештајног сектора, али је изразио незадовољство због чињенице што, свега неколико дана пред самит НАТО-а у Истанбулу, БиХ још није испунила кључни захтјев за приступ програму Партнерство за мир, наиме захтјев да у потпуности сарађује са Хашким трибуналом. Рад Комисије Републике Српске за Сребреницу као и недавна изјава предсједника РС Драгана Чавића су позитивни кораци који могу представљати значајну прекретницу у послеријатном помирењу у БиХ. Управни одбор је, међутим, нагласио да изјаву предсједника Чавића морају пропратити конкретна дјела, што подразумијева хапшење оптужених за ратне злочине. Република Српска, девет година после потписивања Дејтонског мировног

споразума, није пронашла или лишила слободе ниједно лице оптужено за ратне злочине. Република Српска, ентитет који је загарантован Дејтонским споразумом, не проводи кључну обавезу из Дејтонског споразума и међународног права, и надлежни појединци и институције морају сносити одговорност за такву ситуацију.

Управни одбор је поздравио напредак који је постигнут у поновном уједињењу града Мостара и поново нагласио кључну улогу образовног система који је једнак за све у процесу успостављања БиХ као нормалне европске државе. Анализирајући низ економских иницијатива, Управни одбор је позвао ентитетске Парламенте да без одлагања размотре и усвоје законе који су неопходни за рјешавање кључног проблема унутрашњег дуга БиХ, што би знатно допринијело дугорочној финансијској одрживости земље.

Коминике Управног одбора Савјета за имплементацију мира

Политички директори Управног одбора Савјета за имплементацију мира састали су се у Сарајеву 24. и 25. јуна. Састанком је предсједавао високи представник Педи Ешдаун. Представници органа власти БиХ, које је предводио предсједавајући Савјета министара Аднан Терзић, учествовали су на једном дијелу састанка.

I Студија изводљивости

Европска комисија и власти БиХ су извјестиле Управни одбор о напретку постигнутом у испуњењу критеријума из Студије изводљивости Европске комисије. У оба излагања је препознато да је велики дио припремних активности већ обављен. Напредак је остварен у великом броју појединачних ставки, поготово у погледу усвајања закона. Међутим, Европска комисија је нагласила да се тренд напретка мора и даље наставити, и што је од кључне важности, да преостаје још много посла који тек треба обавити у вези са провођењем, изградњом институција и мјерама које ће обезбједити самоодрживост.

Управни одбор је честитао Савјету министара БиХ што су озбиљно приступили листи приоритета из Студије изводљивости те изразио наду да ће се овај процес и даље наставити истом брзином, јер остваривање напретка у свакој од 16 тачки из Студије изводљивости је предуслов за Европску комисију да предложи земљама чланицама почетак преговора о Споразуму о стабилности и придруживању.

Управни одбор поздравља напредак који је недавно постигнут у области реформе индиректног опорезивања. Управни одбор је потакао Савјет министара и Парламент БиХ да рапидно усвоје нацрт Закона о јединственом рачуну, Закон о царинској политици и Закон о ПДВ-у. Такође је савјетовао да:

- Договор о буџету Управе за индиректно опорезивање (ИТА) буде потпуно оперативан до краја јула.
- Регионална структура Управе за индиректно опорезивање (ИТА) буде детаљно договорена те да провођење спајања царинских управа пређе из фазе планирања у фазу имплементације до септембра.
- Формула за додјелу средстава је договорена, тако да Јединствени рачун може почети функционисати до краја јула.
- Управни одбор одобри нацрте Закона о порезу на промет и Закона о акцизама, и упути их Савјету министара до 30. јула.

Реформа Управе за индиректно опорезивање (ИТА) и увођење ПДВ-а што прије, али не послје 1. јануара 2006. године, је од виталне важности за економију БиХ. Директор Управе за индиректно опорезивање, Савјет министара, Управни одбор и Парламент БиХ требају одиграти своју улогу како би осигурали да БиХ предузме потребне кораке. Потребно је одмах предузети активности на успостављању развојног тима ИТА, одређивању стопа, изузетака и лимита ПДВ-а, увести регистрацију пореских обвезника и сложити се о расподјели прихода како би јединствени рачун могао почети функционисати.

Управни одбор је нагласио – уз изражену дозу забринутости – недостатак напретка у погледу Агенције за статистику БиХ те преосталих измјена и допуна Закона о ПБС-у, који тренутно разматра Парламент БиХ, како би био у потпуности у складу са условима из Студије изводљивости и Споразума постигнутог између премијера.

Управни одбор је такође нагласио – уз изражену дозу забринутости – кашњење у усклађивању ентитетских закона о избјеглицама и расељеним лицима са измјењеним и допуњеним Државним законом, чињеницу да до данашњег дана Фонд за повратак није почео са радом, иако је креиран са намјером да се помогне скоро 320.000 преосталих расељених лица у налажењу трајнијег рјешења те континуирано присуство у БиХ око 24.000 избјеглица из Хрватске и Србије и Црне Горе, који заслужују заједнички напор све три владе у рјешавању њихове ситуације.

II Владавина права

Комесар ЕУПМ-а Кевин Карти је информисао присутне о директној вези која постоји између проблема у борби против криминала и постојеће фрагментираних и неискоординисаних структуре полицијског система у БиХ. Управни одбор је потврдио да се морају предузети све неопходне мјере у циљу успостављања јединствене структуре полиције. У свјетлу овога, те функционалне провјере БиХ полицијских снага, коју је извршила Европска комисија и којом је утврђено да у постојећем систему постоји изувише много нивоа у организацији полицијских снага и да се треба извршити рационализација система како би се унаприједила ефикасност полиције у БиХ, Управни одбор је поздравио приједлог премијера Терзића за успостављање Комисије за реструктуисање полиције.

Виши замјеник високог представника Бернар Фасије обавијестио је политичке директоре о тренутном статусу пројекта Одјела за ратне злочине и о раду Комисије за Сребреницу. Управни одбор је констатовао напредак који је постигнут на овом пројекту и са правног и са техничког аспекта. Нацрти измјена и допуна

закона и нацрт Споразума о Секретаријату Суда БиХ ће у јулу бити достављени на разматрање Савјету министара БиХ, односно Парламентарној скупштини и Предсједништву БиХ. Управни одбор је апеловао на БиХ органе власти да брзо размотре ове акте како би се омогућило њихово усвајање до краја октобра. Управни одбор је поздравио долазак руководиоца пројекта Мајкла Џонсона и ангажовање руководног тима те констатовао да се још увијек планира да рок за почетак процесуирања првих случајева ратних злочина буде јануар 2005. године.

Управни одбор је поздравио садржајан извјештај Комисије за Сребреницу која је дала значајне нове податке о масовним гробницама и добила нову документацију (која је достављена Хашком трибуналу) којом се потврђује размјера почињених злочина и умијешаност тадашњих органа власти Републике Српске. Управни одбор је такође поздравио изјаву предсједника Републике Српске Драгана Чавића, која може да представља значајну прекретницу јер се грађани БиХ суочавају за злочинима почињеним у њихово име и схватају да лица која су починила те злочине нису национални хероји него најгора врста криминалаца која мора бити изведена пред лице правде у Хагу. Изјаву предсједника Чавића морају пропатити дјела, укључујући хапшење лица која је оптужио Међународни кривични трибунал у Хагу. Управни одбор се нада да ће изјава предсједника Чавића, заједно са радом Комисије за Сребреницу утрти пут за оснивање сличних комисија које ће истражити остале ратне злочине о којима је ријеч у одлукама Дома за људска права те поспјешити процес измирења.

Будући да ће министру правде и министру безбједности БиХ крајем јуна 2004. године бити достављен преднацрт БиХ Закона о одузимању нелегално стечене имовине у парничном поступку, који ће заједно са измјенама и допунама Закона о парничном поступку и Кривичног закона, Тужилаштву БиХ дати, по захтјеву Суду БиХ, веће могућности за заплијену, конфискацију и одузимање имовине стечене криминалним радњама, Управни одбор апелује на министре да брзо размотре ове законе како би се они могли што је могуће

прије доставити у парламентарну процедуру.

III Реформа у области одбране

Управни одбор је поздравио значајан напредак који је остварен у провођењу реформи у области одбране, али је изразио незадовољство чињеницом, да само неколико дана прије самита НАТО савеза у Истанбулу, БиХ није испунила кључни услов за учешће у Партнерству за мир, а то је сарадња са Међународним кривичним трибуналом у Хагу. Управни одбор је нагласио да се ово односи на РС, и пропуст РС да лоцира или ухапси и једно лице оптужено за ратне злочине током девет година након потписивања Дејтонског мировног споразума те је апеловао на органе власти РС да у том циљу предузму конкретне мјере. РС, БиХ ентитет загарантован у складу са Дејтонским споразумом, не испуњава кључну обавезу у складу са Дејтонским споразумом и међународним законом, за што се одговарајући појединци и институције морају сматрати одговорним.

Управни одбор је подржао активности које је предузео високи представник како би охрабрио органе власти БиХ да направе потребне системске промјене безбједносних структура БиХ како би се БиХ омогућило да на бољи начин испуњава своје међународне обавезе те како би се позвали на политичку одговорност они појединци који су одговорни за неиспуњавање ових обавеза од стране БиХ.

Управни одбор је нагласио потребу за даљњим унапређењем напретка оствареног у области одбране провођењем Одлуке Предсједништва о реструктуисању Оружаних снага БиХ, стварањем заједничких система управљања кадровима и ресурсима, развијањем система команде и контроле, успостављањем тачних инвентара имовине и опреме, настављањем уништавања вишка оружја и муниције те осмишљавањем и провођењем војног обавјештајног система на државном нивоу.

Управни одбор је изјавио да ће охрабрити донаторе да повећају обим финансијске помоћи која се тренутно додијељује Босни и

Херцеговини у сврху провођења реформи у области одбране.

IV Реформа обавјештајног сектора

Управни одбор је охрабрен напретком оствареним у реформи обавјештајног сектора, укључујући и доношење Закона о обавјештајној агенцији, именовање Комисије за обавјештајна питања у Парламентарној скупштини БиХ и именовање генералног директора и замјеника генералног директора. Мјере које се сада морају предузети укључују именовања у савјетодавни одбор Савјета министара те окончање провјере особља ове Агенције.

Управни одбор и високи представник јасно су ставили до знања органима власти БиХ да се политизирање рада или процеса провјере или састава Обавјештајне агенције неће толерисати. Управни одбор је такође изразио очекивање да ће број запослених у Агенцији и буџет одговарати њеним задацима те да ће се Агенцији додијелити одговарајући простор.

V Мостар

Управни одбор је констатовао напредак који је постигнут у поновном уједињавању града Мостара те исказао своју подршку напорима које улажу градоначелник и замјеник градоначелника, Градско вијеће и Одјел за имплементацију рјешења за Мостар у раду усмјереном ка трајном поновном уједињењу Града.

VI Образовање

Позивајући се на чињеницу да ефикасан и савремен образовни систем, једнак за све, и заснован на демократским вриједностима представља кључни елемент за развој БиХ као нормалне европске државе, Управни одбор је затражио од органа власти БиХ да на свим нивоима ријеше преостале препреке за реформу образовања, како би образовни систем могао одиграти своју одговарајућу улогу као браник од националних, вјерских и културних предрасуда.

VII Унутрашњи дуг

Управни одбор је апеловао на ентитетске парламенте да расправе и донесу законе потребне за рјешавање проблема огромног унутрашњег дуга БиХ на начин који је у складу са обећањима датим ММФ-у крајем протекле године, како су то власти предложиле. Рјешење овог питања је од виталног значаја за дугорочну фискалну одрживост БиХ и представља питање од апсолутно суштинског значаја уколико се жели потаћи долазак страних инвестиција у БиХ.

VIII Реституција

Управни одбор је подржао план Савјета министара да се устави Комисија за питања реституције, која ће провести свеобухватну законску, фискалну и оперативну анализу те предложити свеобухватна рјешења за предложени Оквирни закон о реституцији у БиХ.

Наредни састанак Управног одбора Савјета за имплементацију мира биће одржан у Сарајеву, 23. и 24. септембра 2004. године.